

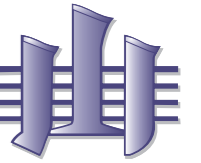

INTERNATIONALE CHRONOSTRATIGRAFISCHE TABEL

www.stratigraphy.org

Internationale Commissie voor Stratigrafie

v 2017/02

Eonotheem / Eon	Eratheem / Era	Systeem / Periode	Serie / Tijdvak	Etage / Tijd	GSSP	ouderdom (Ma)	
Fanoerozoïcum	Cenozoïcum	Quartaire	Holoceen			heden	
			Pleistoceen	Boven			0,0117
				Midden			0,126
		Neogeen	Mioceen	Calabriaan			0,781
				Gelasiaan			1,80
				Piacenziaan			2,58
	Paleoгеen	Oligoceen	Zancleaan			3,600	
			Messiniaan			5,333	
		Eoceen	Tortoniaan			7,246	
			Serravalliaan			11,63	
			Langhiaan			13,82	
			Burdigaliaan			15,97	
			Aquitaniaan			20,44	
			Chattiaan			23,03	
		Paleoceen	Rupeliaan			27,82	
			Priaboniaan			33,9	
			Bartoniaan			37,8	
			Lutetiaan			41,2	
	Ypresiaan				47,8		
	Daniaan				56,0		
	Mesozoïcum	Krijt	Boven	Thanetiaan			59,2
Selandiaan						61,6	
Daniaan						66,0	
Maastrichtiaan						72,1 ±0,2	
Campaniaan						83,6 ±0,2	
Onder			Santoniaan			86,3 ±0,5	
			Coniaciaan			89,8 ±0,3	
			Turoniaan			93,9	
			Cenomaniaan			100,5	
			Albiaan			~113,0	
Carboon		Pennsylvanian	Boven			~125,0	
			Midden			~129,4	
		Mississippiaan	Boven			~132,9	
			Onder			~139,8	
Perm	Boven			~145,0			
	Onder						

Eonotheem / Eon	Eratheem / Era	Systeem / Periode	Serie / Tijdvak	Etage / Tijd	GSSP	ouderdom (Ma)		
Fanoerozoïcum	Mesozoïcum	Jura	Boven	Tithoniaan			~145,0	
				Kimmeridgiaan			152,1 ±0,9	
				Oxfordiaan			157,3 ±1,0	
			Midden	Calloviaan			163,5 ±1,0	
				Bathoniaan			166,1 ±1,2	
				Bajociaan			168,3 ±1,3	
		Onder	Aaleniaan			170,3 ±1,4		
			Toarciaan			174,1 ±1,0		
			Pliensbachiaan			182,7 ±0,7		
		Trias	Boven	Sinemuriaan			190,8 ±1,0	
				Hettangiaan			199,3 ±0,3	
				Rhaetiaan			201,3 ±0,2	
	Midden		Noriaan			~208,5		
			Carniaan			~227		
			Ladiniaan			~237		
	Onder	Anisiaan			~242			
		Olenekiaan			247,2			
		Induaan			251,2			
	Paleozoïcum	Perm	Lopingiaan	Changhsingiaan			252,902 ±0,024	
				Wuchiapingiaan			254,14 ±0,07	
				Capitaniaan			259,1 ±0,5	
			Guadalupiaan	Wordiaan			265,1 ±0,4	
				Roadiaan			268,8 ±0,5	
				Kunguriaan			272,95 ±0,11	
		Carboon	Cisuraliaan	Artinskiaan			283,5 ±0,6	
				Sakmariaan			290,1 ±0,26	
				Asseliaan			295,0 ±0,18	
			Pennsylvanian	Boven	Gzheliaan			298,9 ±0,15
				Midden	Kasimoviaan			303,7 ±0,1
	Perm	Mississippiaan	Boven	Moscoviaan			307,0 ±0,1	
			Midden	Bashkiriaan			315,2 ±0,2	
		Boven	Serpukhoviaan			323,2 ±0,4		
			Viseaan			329,9 ±0,2		
Midden		Tournaisiaan			346,7 ±0,4			
		Onder				358,9 ±0,4		

Eonotheem / Eon	Eratheem / Era	Systeem / Periode	Serie / Tijdvak	Etage / Tijd	GSSP	ouderdom (Ma)	
Fanoerozoïcum	Paleozoïcum	Devoon	Boven	Famenniaan			358,9 ±0,4
				Frasniaan			372,2 ±1,6
				Givetiaan			382,7 ±1,6
			Midden	Eifeliaan			387,7 ±0,8
				Emsiaan			393,3 ±1,2
				Pragiaan			407,6 ±2,6
		Siluur	Onder	Lochkoviaan			410,8 ±2,8
				Pridoli			419,2 ±3,2
				Ludlow			423,0 ±2,3
			Boven	Gorstiaan			425,6 ±0,9
				Homeriaan			427,4 ±0,5
				Sheinwoodiaan			430,5 ±0,7
	Paleozoïcum	Ordovicium	Llandovery	Telychiaan			433,4 ±0,8
				Aeroniaan			438,5 ±1,1
				Rhuddaniaan			440,8 ±1,2
			Boven	Hirnantiaan			443,8 ±1,5
				Katiaan			445,2 ±1,4
				Sandbiaan			453,0 ±0,7
		Cambrium	Midden	Darriwiliaan			458,4 ±0,9
				Dapingiaan			467,3 ±1,1
				Floiaan			470,0 ±1,4
			Onder	Tremadociaan			477,7 ±1,4
				Furongiaan			485,4 ±1,9
	Paleozoïcum	Cambrium	Serie 3	Jiangshaniaan			~489,5
				Paibiaan			~494
			Serie 2	Guzhangiaan			~497
				Drumiaan			~500,5
		Terreneuviaan	Etage 5	Etage 5			~504,5
				Etage 4			~509
			Etage 3	Etage 3			~514
				Etage 2			~521
	Fortuniaan	Etage 2			~529		
		Fortuniaan			541,0 ±1,0		

Eonotheem / Eon	Eratheem / Era	Systeem / Periode	GSSP / GSSA	ouderdom (Ma)	
Precambrium	Proterozoïcum	Neo-proterozoïcum	Ediacaraan		541,0 ±1,0
			Cryogeniaan		~635
			Toniaan		~720
		Meso-proterozoïcum	Steniaan		1000
			Ectasiaan		1200
			Calymmiaan		1400
	Paleo-proterozoïcum	Statheriaan		1600	
		Orosiriaan		1800	
		Rhyaciaan		2050	
		Sideriaan		2300	
		Neo-archeaan		2500	
	Archeaan	Meso-archeaan			2800
					3200
		Paleo-archeaan			3600
Eo-archeaan					4000
Hadeaan				~4600	

De ondergrens van eenheden van verschillende rang, wordt momenteel stapsgewijs gedefinieerd op basis van Global Boundary Stratotype Section and Points (GSSPs), ook die in het Archeïcum en het Proterozoïcum welke vooralsnog als Global Standard Stratigraphic Age (GSSA) vastgesteld zijn. Tabellen en nadere informatie over geratificeerde GSSPs zijn te vinden op <http://www.stratigraphy.org>. De URL van deze tabel is hieronder gegeven.

Van eenheden met hun door een GSSP gedefinieerde ondergrens, wordt de veronderstelde ouderdom in Ma van tijd tot tijd herzien (naar nieuw inzicht bijgesteld). Voor Fanoerozoïsche eenheden waarvoor nog geen GSSP en/of numerieke ouderdom is vastgesteld, is een ouderdom bij benadering gegeven (~).

Voor alle systemen behalve het Precambrium, Perm, Trias, Krijt en Onder-Pleistoceen, zijn de ouderdommen in Ma overgenomen uit 'A Geologic Time Scale 2012' door Gradstein et al. (2012); die voor het Precambrium, Perm, Trias, Krijt en Onder-Pleistoceen zijn afkomstig van de betreffende ICS subcommissies.

Tabel opgesteld door K.M. Cohen, D.A.T. Harper en P.L. Gibbard © International Commission on Stratigraphy, Februari 2017

Citeren: Cohen, K.M., Finney, S.C., Gibbard, P.L. & Fan, J.-X. (2013; updated). The ICS International Chronostratigraphic Chart. Episodes 36: 199-204.

De gebruikte kleuren zijn overgenomen van de Commissie voor de Geologische Kaart van de Wereld (<http://www.ccgw.org>)

Deze vertaling naar het Nederlands werd gemaakt in 2017 door de Belgische Nationale Commissie voor Stratigrafie (<http://ncs.naturalsciences.be>)

